

Tool voor Uitkomstenmeting (TUM)

Nieuw therapeutisch instrument brengt evolutie patiënt in kaart

Rond deze tijd start een aantal eenheden van Kliniek Sint-Jozef met een nieuw online meetinstrument, de Tool voor Uitkomstenmeting, kortweg TUM. Het gevalideerde instrument laat toe de evolutie die patiënten op verschillende vlakken maken in kaart te brengen. Bovendien trekt TUM de patiënt op een actieve manier bij de therapie, wat de kwaliteit van de therapie ten goede komt.

De Tool voor Uitkomstenmeting (TUM) is uitgegeven bij de Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheid (VVG). Stafmedewerker Stefaan Baert van de VVG ontwikkelde de TUM en begeleidt ook Kliniek Sint-Jozef bij de implementatie van het instrument. "TUM kadert in het voortdurend streven naar een betere kwaliteit van zorg", vertelt Stefaan Baert. "Onderzoek toont dat het werken met patiëntenfeedback leidt tot betere resultaten. De participatie van de patiënt werkt motiverend, zowel voor de patiënt zelf als voor de behandelende therapeut."

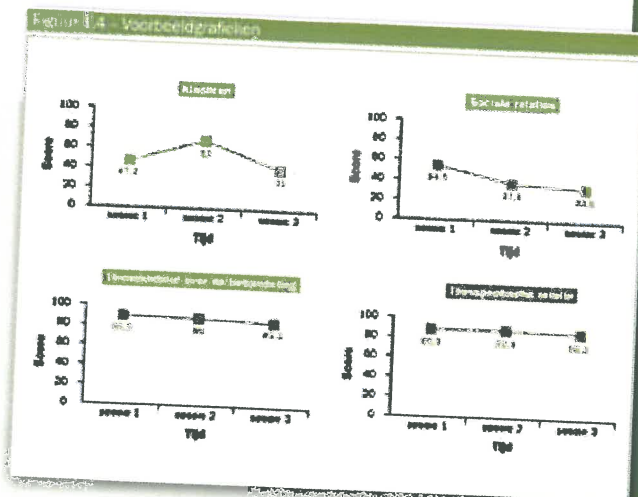
"De kracht van het nieuwe instrument is dat je aan de hand van een korte vragenlijst de patiënt kunt opvolgen doorheen de tijd", aldus Stefaan Baert. "Om de maand of om de twee maanden overloopt de therapeut met de patiënt een eenvoudige vragenlijst die peilt naar vier aspecten: eventuele klachten, zijn sociale relaties, de tevredenheid over de behandeling en de therapeutische relatie. De afname duurt slechts enkele minuten en de resultaten worden automatisch verwerkt en gepresenteerd als grafiek. De eerste meting is een soort van nulmeting. Die vindt plaats binnen de twee weken na de opname in het ziekenhuis. Vanaf

de tweede meting kan de evolutie opgevolgd worden. Is er verbetering merkbaar? Op welke terreinen? Waar blijven de resultaten onder de verwachtingen? Al die informatie wordt mooi weergegeven in heldere grafieken. Die feedback kan dan gebruikt worden in een gesprek met de patiënt, maar ook voor teamoverleg. TUM biedt een geobjectiveerde leidraad bij die gesprekken."

Kwaliteit bevorderen

"TUM is specifiek ontwikkeld voor de Vlaamse geestelijke gezondheidszorg", vertelt Stefaan Baert. "We merkten dat de bestaande instrumenten tekort schoten, omdat ze niet alle aspecten bevragen en omdat de meeste instrumenten geen Vlaamse normen hebben. We hebben TUM vooraf uitgebreid gevalideerd bij 200 cliënten van Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg. Op dit ogenblik zijn een aantal organisaties TUM aan het opstarten in de therapeutische praktijk. Het is een online instrument dat eenvoudig te gebruiken is, maar bij de implementatie hoort een luik vorming, onder meer over het nut van patiëntenfeedback en over de interpretatie en het bespreken van de grafieken. Kliniek Sint-Jozef is een van de voortrekkers. De residentiële setting verschilt weliswaar van een ambulante context, maar de principes van patiëntenfeedback blijven dezelfde."

"Als meerdere organisaties met TUM als instrument gaan werken, kunnen we ook data op sectorniveau gaan verzamelen. Na verloop van tijd kunnen we dan voor specifieke groepen van patiënten, bijvoorbeeld mensen met een depressie, trends weergeven. Voor elke patiënt kan je dan de

Het meetinstrument TUM brengt de evolutie van patiënten duidelijk in kaart voor vier domeinen: klachten, sociale relaties, tevredenheid over de behandeling en therapeutische relatie.

individuele evolutie in kaart brengen, maar tegelijk kan je die gegevens vergelijken met een soort van 'gemiddelde scores' of sectornormen. Op die manier kan TUM nog meer kwaliteitsbevorderend werken", aldus Stefaan Baert.

De Tool voor Uitkomstenmeting wordt geïntroduceerd op de eenheid gedragstherapie, de eenheid psychosociale revalidatie en de eenheid psychosociale zorg van de volwassenenkliniek. In de startfase wordt het meetinstrument bij een beperkt aantal patiënten toegepast, waarna het geëvalueerd zal worden.

Voor meer informatie over TUM: stef@vvgg.be

Referenties

- Baert, S. (2011). Feedback van behandelresultaten in de hulpverlening. *Signaal*, 76, 4-15.
- Baert, S. (2012). Het gebruik van patiëntenfeedback in de klinische praktijk: een nieuw routine outcome monitoring instrument. *Psychopraktijk*. (verschijnt in april)
- Baert, S. (2011). Psychometric characteristics of outcome and feedback management systems: preliminary findings based on the multidimensional, web-based Tool for Outcome Measurement (TOM). Abstract book Annual Meeting of the Belgian Association for Psychological Sciences, Ghent University, 27/05/2011, 86.